

राज्यातील शिष्यवृत्ती, मानधनाचे प्रदान इ.

योजनांकरीता अनुदान वितरण प्रक्रियेचे

सुलभीकरण.

महाराष्ट्र शासन

वित्त विभाग

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.

शासन परिपत्रक क्र. मकोनि- १०१० / प्र. क्र. ३२ / कोषा प्र - ५

दिनांक: १५ एप्रिल, २०१०.

प्रस्तावना:- राज्य शासनाच्या सामाजिक न्याय विभागामार्फत वृद्धांना सहाय्य म्हणून प्रत्येक महिन्याला ठरावीक रकमा निराधारांना तसेच वृद्धांना प्रदान केल्या जातात. त्याचबरोबर राज्यातील विविध शैक्षणिक संस्थांमध्ये शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी शिष्यवृत्तीचे प्रदान, पोषण आहार योजना, तसेच शिक्षण फी व परीक्षा फी याची प्रदाने करण्यासाठीच्या योजना आदिवासी विकास विभाग, सामाजिक न्याय विभाग, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग आणि शालेय शिक्षण विभागामार्फत कार्यान्वित करण्यात येतात. अर्थसंकल्पीय तरतुदींचे घाटप हे 'बीम्स' प्रणाली मार्फत संगणकाद्वारे करण्यात येत असून, प्रशासकीय विभागापासून ते क्षेत्रीय कार्यालयापर्यंत अशा तरतुदींचे घाटप करण्याकरीता संगणकीय प्रणालीत तांत्रीक अडचणी निर्माण झाल्याचे अनेक प्रसंग निर्दर्शनास आलेले आहेत. त्यामुळे देयकांसोबत अनुदान प्राधिकारपत्र अनुदानाअभावी काढणे शक्य होत नाही व त्याअभावी नियमित स्वरूपाची महत्वाची प्रदाने प्रलंबित राहतात. यासंदर्भात उद्भवणाऱ्या अडचणींबाबत विचार करून शासन पुढील प्रमाणे सूचना देत आहे.

परिपत्रक :- सोबत जोडलेल्या विवरणपत्रातील संकेतांक असलेल्या योजनांसाठी महाराष्ट्र कोषागार नियमावलीतील नियम क्र. १५३ (१०) मधील तरतूद सदर संकेतांक असलेल्या तपशीलवार शीर्षांना लागू करण्यात येत आहे. त्यामुळे सदर योजनांसाठी उणे (minus) प्राधिकारपत्र काढण्याची सोय बीम्स प्रणालीवर उपलब्ध करून देण्यात येत आहे.

तथापी सदर उणे प्राधिकारपत्र काढून अनुदान खर्च करतांना विभागीय सचिवांच्या मंजूरीने खर्च करण्यात यावा. तसेच अर्थसंकल्पीय तरतुदींपेक्षा जास्त खर्च होणार नाही, हे पाहण्याची जबाबदारी संबंधीत सचिवांची असेल. देयकांसोबत महाराष्ट्र कोषागार नियमावलीतील नियम क्र. १५३ (१०) प्रमाणे हमीपत्र देणे आवश्यक असेल.

वरीलप्रमाणे सुविधा उपलब्ध करून दिल्यानंतर मानधन / शिष्यवृत्ती / विद्यावेतन याचे लाभार्थी तसेच निराधार योजनेचे लाभार्थी यांचे प्रदान प्रथम करण्यात यावे व अशी देय प्रदाने झाल्यानंतर जिल्हातील संबंधित कार्यालय प्रमुख व आहरण व संवितरण अधिकारी यांनी तसे प्रमाणित करावे व त्यानंतरच त्या संवितरण अधिकाऱ्यांचे मासिक वेतन आहरीत करता येईल. सोबतच्या विवरणपत्रात नमूद केलेल्या प्रशासकीय विभागांमार्फत याबाबतीत सविस्तर आदेश निर्गमित करण्यात येतील.

सदर परिपत्रकानुसार कार्यवाही करण्याचे निर्देश सर्व संबंधीत विभाग प्रमुखांनी अधिनस्त कार्यालयांना त्यांच्या स्तरावरून घावेत.

सदर परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले
असून त्यांचा संगणक संकेतांक २०१००४१५१५०४४५००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(स. अ. मु. नकरी)

उप सचिव

प्रति,

राज्यपालांचे सचिव,
मुख्यमंत्र्यांचे व उप मुख्यमंत्र्यांचे सचिव,
सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
सर्व मंत्रालयीन प्रशासकीय विभाग,
प्रशासकीय विभागांच्या नियंत्रणाखालील सर्व कार्यालय प्रमुख,
महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) - १, महाराष्ट्र, मुंबई
महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) - २, महाराष्ट्र, नागपूर
प्रधान महालेखापाल (लेखा परिक्षा) - १, महाराष्ट्र, मुंबई
महालेखापाल (लेखा परिक्षा) - २, महाराष्ट्र, नागपूर
महालेखापाल (वाणिज्यिक लेखापरिक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई
सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
प्रबंधक, उच्च न्यायालय (मूळ शाखा), मुंबई
प्रबंधक, उच्च न्यायालय (अपील शाखा), मुंबई
प्रबंधक, लोक आयुक्त व उप लोक आयुक्त यांचे कार्यालय,
मुंबई
सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई

सर्व विभागीय आयुक्त,
सर्व जिल्हाधिकारी,
सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई
सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य वित्त व लेखा अधिकारी,
मुख्य लेखा परिक्षक, स्थानिक निधी लेखा, कोकण भवन, नवी मुंबई,
उपसंचालक, ले. व को. पुणे, नाशिक, नागपूर, अमरावती, औरंगाबाद,
कोकण भवन, नवी मुंबई
अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई / वांद्रे
निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई
सर्व कोषागार अधिकारी,
सर्व उपकोषागार अधिकारी,
वित्त विभागातील सर्व कार्यासने,
निवड नस्ती, अर्थसंकल्प - ४, वित्त विभाग.

विवरणपत्र

विभाग	योजनेचे नाव	योजना संकेतांक
सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग	१) श्रावणबाळ राज्य सेवानिवृत्ती वेतन योजना २) संजय गांधी निराधार अनुदान योजना ३) इंदिरा गांधी राष्ट्रीय वृद्धापकाळ निवृत्ती वेतन योजना ४) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागातील २२२५ या प्रधानशीर्षाखाली असलेले तपशीलवार लेखाशीर्ष '३४ शिष्यवृत्त्या' खालील सर्व योजना ५) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागातील २२२५ या प्रधानशीर्षाखाली असलेले तपशीलवार लेखाशीर्ष '३१ सहाय्यक अनुदाने' खालील जिल्हा परिषदांना देय शिष्यवृत्ती करीता अनुदानाच्या सर्व योजना.	२२३५३११२ २२३५४२९४ २२३५४३०२ २२२५ या २२२५ या २२२५ या
महिला व बाल विकास विभाग	१) पोषण आहार योजना (केंद्र हिस्सा) (नागरी) २) पोषण आहार योजना (केंद्र हिस्सा) (ग्रामीण) ३) पोषण आहार योजना (राज्य हिस्सा) (नागरी) ४) पोषण आहार योजना (राज्य हिस्सा) (ग्रामीण) ५) ०२ मजूरी (नियमीत मानधन १०% केंद्र हिस्सा) ६) ०२ मजूरी (नियमीत मानधन १०% केंद्र हिस्सा) ७) ०२ मजूरी (नियमीत मानधन १०% केंद्र हिस्सा) ८) ०२ मजूरी (राज्य मानधन) ९) ०२ मजूरी (राज्य मानधन) १०) ०२ मजूरी (राज्य मानधन) ११ - आहार खर्च ११) ०२ मजूरी (राज्य मानधन) १२ - आहार खर्च	२२३६०६१७ २२३६०६३५ २२३६०६२६ २२३६०६४४ २२३६१३९३ २२३६०५१९ २२३६१३८२ २२३६००६३ २२३६०५४६ २२३६००२७ २२३६०१८१ २२३६०१८१
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग	१) पालकांचे वार्षिक उत्पन्न रु. १ लाखांपेक्षा जास्त नाही अशा व्यवसायीक आभ्यासक्रमांच्या विद्यार्थ्यांना ५०% फी माफी २) अल्पसंख्यांक समाजातील विद्यार्थ्यांना मॅट्रीकोन्टर शिष्यवृत्ती योजना ३) ज्यांचे किंवा ज्यांच्या पालकांचे वार्षिक उत्पन्न रु. १५ हजारपेक्षा अधिक नाही अशा विद्यार्थ्यांना फी माफी. (EBC सवलत)	२२०३०७४८ २२०२ E ७७८ २२०२१४५६
आदिवासी विकास विभाग	आदिवासी विकास विभागातील २२२५ या प्रधान शीर्षाखाली तपशीलवार लेखाशीर्ष "३४ शिष्यवृत्त्या" खालील सर्व योजना	२२०२३८०६
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग	१) मुंबई महानगरपालिका क्षेत्राव्यतिरिक्त इतर क्षेत्रात शालेय पोषण आहार कार्यक्रम (केंद्र पुरस्कृत योजना) केंद्र हिस्सा २) मुंबई महानगरपालिका क्षेत्राव्यतिरिक्त इतर क्षेत्रात शालेय पोषण आहार कार्यक्रम (केंद्र पुरस्कृत योजना) राज्य हिस्सा ३) इतर महानगरपालिका, नगरपालिका व स्थानिक संस्थेच्या क्षेत्रातील शाळांसाठी पोषण आहार (केंद्र पुरस्कृत) ४) अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांना मॅट्रीकपूर्व शिष्यवृत्ती (केंद्र पुरस्कृत योजना) (केंद्र हिस्सा) ५) अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांना मॅट्रीकपूर्व शिष्यवृत्ती (केंद्र पुरस्कृत योजना) (राज्य हिस्सा)	२२०२३८१५ २२०२३८४२ २२०२३८४२ २२०२ जी-९२ १ २२०२ जी-९३ २